

voortgangsrapportage implementatie Omgevingswet d.d. augustus 2020

Bestuurlijk opdrachtgever

Marjan van Kampen (Omgevingswet/omgevingsvisie)

Ambtelijk opdrachtgever

Jelle Beemsterboer (Omgevingsplan)

Opdrachtnemer

Nico Swellengrebel

Jacqueline van Rijn (Omgevingswet/omgevingsplan)

"Door experimenteren kun je leren"

Inhoud

1. Samenvatting.....	5
2. Algemene inleiding.....	6
3. Inleiding prestaties.....	6
3.1 Pilot Crisis- en herstelwet plan “Omgevingsplan bedrijventerrein Lagedijk”	6
3.2 Pilot Crisis- en herstelwet plan “Omgevingsplan EHC”	7
3.2.1 % Afgerond	7
3.2.2 Planning	7
3.3 Harmonisatie bestemmingsplannen (omgevingsplan).....	7
3.3.1 % Afgerond	8
3.3.2 Planning	8
3.4 Voorbereiding op DSO (digitaal stelsel omgevingswet) en het interne zaaksysteem Squit Rx.Mission.....	8
3.4.1 % Afgerond	8
3.4.2 Planning	8
3.5 Aanpassing werkprocessen/samenwerking binnen de VTH keten (algemeen) .	9
3.5.1 % Afgerond	9
3.5.2 Planning	9
3.6 Samenwerking met Omgevingsdienst/Veiligheidsregio/GGD.....	9
3.6.1 % Afgerond	10
3.6.2 Planning	10
3.7 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).....	10
3.7.1 % Afgerond	10
3.7.2 Planning	11
3.8 Kennisontwikkeling	11
3.8.1 % Afgerond	11
3.8.2 Planning	11
3.9 SPP (strategische personeelsplanning).....	11
3.9.1 % Afgerond	11
3.9.2 Planning	11
3.10 Omgevingsvisie	12
3.10.1 % Afgerond	12
3.10.2 Planning	12
4. Financiële status	12
5.Risico's.....	12

6. Aanbevelingen	12
7	13
Bijlagen	14
Bijlage 1 planning op hoofdlijnen omgevingsvisie	14
Bijlage 2 Minimale acties Omgevingswet voor gemeenten Versie 3.0 / 20 februari 2020	15
Bijlage 3 TODO raad tot 2022 (roadmap).....	26

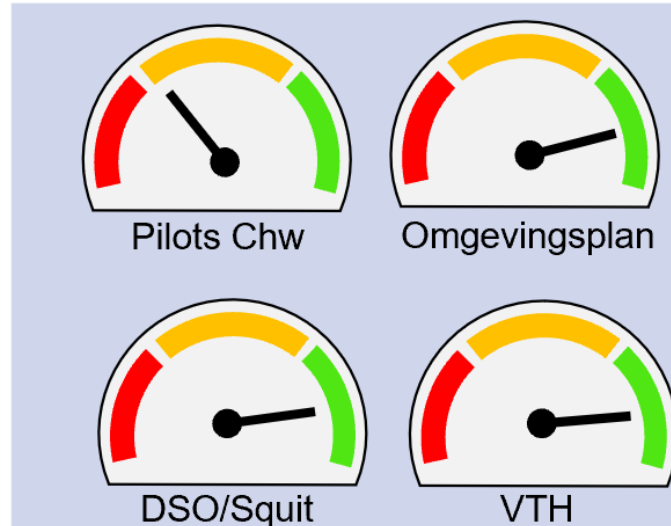
Project Dashboard Samenvatting

Samenvatting

- Overall op planning
- Aandachtspunten; afspraken GR-en

KPI Status

Per Project onderdeel

Pilot Chw – loopt achter op de planning

Omgevingsplan – volgens planning

DSO/zaaksysteem – volgens planning

VTH – volgens planning

SPP – volgens planning

RISICO'S	AANNAMES	UITDAGINGEN	AFHANKELIJKHEID
<ul style="list-style-type: none"> • DSO Rijk is niet op tijd klaar. • Wet kwaliteitsborging bouw is niet op tijd duidelijk. • capaciteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Inwerkingtreding wet blijft 1-1-2022 	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming keuzes binnen het Omgevingsplan en inrichting zaaksysteem en DSO 	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsvisie en RES/warmtetransitie • Planning GR-en

2. Algemene inleiding

Op 27 juni 2019 heeft de raad ingestemd met het "Plan van aanpak omgevingsplan/DSO/VTH". Om u goed op de hoogte te houden van de ontwikkelingen zullen wij u, naast de actieve informatie die wij u op reguliere basis doen, ook halfjaarlijks een voortgangsrapportage geven. De eerste voortgangsrapportage is in februari aan u toegezonden en naar aanleiding van het besluit tot uitstel van de inwerkingtreding van de wet tot 1 januari 2022 heeft er in april een update plaatsgevonden. Deze voortgangsrapportage beslaat de periode van april tot september 2020.

Naast de voortgang vindt u ook een onderdeel "Volgende stappen" waarin de geplande werkzaamheden voor het volgende halve jaar worden aangegeven. Voor uw raad is in bijlage drie aangegeven welke besluiten in ieder geval nog worden voorgelegd en wanneer u deze globaal kunt verwachten.

3. Inleiding prestaties

Onderstaand zijn de verschillende onderdelen van het plan van aanpak beschreven. Daarbij is aangegeven wat de stand van zaken is en of het onderdeel nog volgens planning wordt uitgevoerd. Een belangrijk onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet is informatieverstrekking en participatie. Op de website van de gemeente zijn verschillende pagina's ingericht waar informatie is te vinden over de Omgevingswet. De website wordt steeds bijgewerkt (www.schagen.nl/omgevingswet). Bij de de verschillende onderdelen van de implementatie wordt de participatie gekozen die aansluit bij het proces (conform de ladder van participatie). Er wordt gewerkt aan een gemeentebreed participatiebeleid.

3.1 Pilot Crisis- en herstelwet plan "Omgevingsplan bedrijventerrein Lagedijk"

Sinds de laatste update heeft het plan min of meer stilgelegen, wel zijn de tekenwerkzaamheden vrijwel afgerond. De vertraging komt door ontwikkelingen op de Lus, waarbij onderzocht wordt of en hoe we het mogelijk kunnen maken om arbeidsmigranten te huisvesten, de initiatiefnemer is niet erg vlot met het aanleveren van de juiste onderzoeken. Daarnaast is nogmaals gekeken hoe we regels over duurzaamheid en klimaatadaptatie goed mee kunnen nemen in het plan.

3.1.1 % Afgerond

Het omgevingsplan is voor 90% klaar. Het tekenen van de plankaart is gevorderd tot ongeveer 90%.

3.1.2 Planning

In de oorspronkelijke planning is aangegeven dat het omgevingsplan voor het eind van 2019 kon worden vastgesteld door de raad. Dit is niet haalbaar gebleken omdat er nader onderzoek moest worden gedaan in het kader van de dienstenrichtlijn en het aspect geluid. Ook zijn extra botsproeven uitgevoerd, waarbij nog veel aanbevelingen zijn opgehaald die nader zijn onderzocht en eventueel zijn verwerkt in het plan. Het college heeft op 10-12-2019 besloten dat er met een positieve insteek moet worden onderzocht of de vestiging van arbeidsmigranten op de Lus mogelijk is. Hiermee heeft het plan forse vertraging opgelopen door extra noodzakelijke onderzoeken (die door de initiatiefnemer moeten worden aangeleverd). We gaan er nu vanuit dat het plan in het eerste kwartaal 2021 aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden.

3.2 Pilot Crisis- en herstelwet plan “Omgevingsplan EHC”

De gemeente is bij deze pilot faciliterend. Dat houdt in dat zij voor de voortgang afhankelijk is van de duinbedrijven. Voor dit plan is inmiddels de aanbesteding afgerond en zijn de werkzaamheden gestart. Op dit moment vindt onder regie van de duinbedrijven een stakeholdersanalyse plaats.

3.2.1 % Afgerond

 10% : Het plan bevindt zich in de inventarisatiefase.

3.2.2 Planning

Volgens de oorspronkelijke planning was het de bedoeling dat er een start met het omgevingsplan zou worden gemaakt in het derde kwartaal van 2019. De planning is door de duinbedrijven aangepast (vandaar dat het stoplicht hier op groen staat). Het streven is ruim voor inwerkingtreding van de Omgevingswet een plan ter visie te leggen.

3.3 Harmonisatie bestemmingsplannen (omgevingsplan)

Het eerste parapluplan is door uw raad vastgesteld. Inmiddels is begonnen met de volgende (paraplu)plannen. Het gaat dan om een drietal plannen:

1. Parapluplan 2^e tranche Dit plan heeft betrekking op de gehele gemeente en bevat generieke regelingen voor een aantal thema's. Vooralnog zijn daarvoor de volgende onderwerpen uitgekozen:
 - Regels fysieke leefomgeving uit verordeningen
 - Kavelsplitsing voor extra woningen
 - Bouwvlakvergroting agrarische bedrijven
 - Archeologie en cultuurhistorie
 - Ruimtelijke kwaliteit (welstand)
2. Projectomgevingsplan – In dit plan wordt in één keer voor alle gemeentelijke projecten een bestemmingsplan verbrede reikwijdte (onder de Crisis- en herstelwet) opgesteld. We werken hierbij samen met Rho-adviseurs. Enerzijds wordt op een effectieve manier op een snelle wijze projecten planologisch geregeld, anderzijds wordt hiermee een begin gemaakt van een handboek regels fysieke leefomgeving, die in de toekomst gebruikt kan gaan worden voor initiatieven en het opstellen van het verder vormgeven van het omgevingsplan. Een sepeeraat projectvoorstel zal u worden toegezonden in oktober.
3. Verzamelplan 1e tranche
Net als bij het plan onder 2 is dit een verzamelplan maar dan voor plannen van initiatiefnemers. Het is de bedoeling dat ieder jaar twee verzamelplannen worden gemaakt waarin in één keer de in een half jaar verzamelde plannen van initiatiefnemers planologisch worden geregeld. In dit plan worden ook correcties van fouten in geldende plannen meegenomen.

Om opgenomen te worden in het verzamelplan gelden een aantal voorwaarden:

- a. Positief collegebesluit op de conceptaanvraag;
- b. Anterieure overeenkomst met aanvrager;

Noodzakelijke onderzoeken (te bepalen door de gemeente) i.o.v. en voor rekening van aanvrager;

- c. Participatie door aanvrager;
- d. Indienen onderzoeken en resultaten participatie uiterlijk (voor de 1^e tranche) 1 november 2020;

- e. Goedkeuring onderzoeken en resultaten participatie uiterlijk (voor de 1^e tranche) 31 december 2020, zo niet dan schuift initiatief door naar volgende tranche;
- f. Gemeentelijke kosten in rekening brengen bij overeenkomst, i.p.v. leges.

Binnenkort (naar verwachting oktober/november) zal uw raad een voorstel ontvangen over het plan van aanpak en het proces voor dit plan. Binnen dit plan wordt onderzocht (als pilot) hoe we onze data en geo in de toekomst beter en anders in kunnen gaan zetten bij planvorming.

3.3.1 % Afgerond

De eerste fase (parapluplan 1^e tranche) is voor 100% afgerond. Voor de overige plannen zitten we nu, conform de eerdere planning, in de opstartfase (inventarisatie) en is 0-10% gereed.

3.3.2 Planning

De harmonisering van de bestemmingsplannen (omgevingsplan) verloopt overeenkomstig de planning. Nu de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld is het mogelijk om extra onderwerpen mee te nemen in de verschillende plannen (bijvoorbeeld het vormgeven van een handboek). Hierbij wordt uiteraard ook uitvoerig geparticipeerd.

3.4 Voorbereiding op DSO (digitaal stelsel omgevingswet) en het interne zaakstelsel Squit Rx.Mission

Binnen dit traject worden verschillende processen gelijktijdig ingericht. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de leverancier van het zaakstelsel en wordt door ons aan verschillende pilots meegedaan. Eén daarvan is de ontwikkeling van het zaakstelsel voor VTH en RO.

Door de leverancier is besloten om een geheel nieuw programma te gaan ontwikkelen. We nemen deel aan het de klankbordgroepen en denken zo aan de voorkant mee over de ontwikkeling van het programma.

3.4.1 % Afgerond

90% : De milieumodule is met voorrang aangeschaft en het systeem wordt nu ingericht met de bedrijfsprocessen. 10-15% opbouwen locatiedossiers.

3.4.2 Planning

De inrichting verloopt volgens de (al eerder bijgestelde) planning.

3.5 Aanpassing werkprocessen/samenwerking binnen de VTH keten (algemeen)

Met de invoering van het nieuwe zaakstelsel worden ook alle werkprocessen binnen de VTH keten aangepast. Elk proces binnen de keten moet, rekening houdend met de eisen, opnieuw worden ingericht.

Als er nieuwe processen worden ingericht binnen of buiten de organisatie, moet goed gekeken worden of deze passen en aansluiten bij de processen in de keten. Deze zijn namelijk leidend, omdat zij wettelijk verplicht zijn en gekoppeld aan termijnen. Om de samenwerking bij vergunningverlening zo goed en efficiënt mogelijk te laten verlopen wordt in samenwerking met alle partners een omgevingstafel ingericht via een leantraject.

Voor wat betreft de samenwerking met de provincie is een pilot gestart om te komen tot een goed proces voor het aanbieden en afhandelen van omgevingsplannen binnen de provincie.

Voor de evenementen is een leantraject gestart met de verschillende stakeholders (oa. politie, veiligheidsregio). Uitkomst van het traject is een proces voor de evenementen die geïmplementeerd wordt in het stelsel. Het efficiënt inrichten van taken binnen de bevoegdheden van de verschillende partijen (ketenpartners politie en veiligheidsregio) waarmee risico's worden beperkt. De overige processen worden het komende jaar, al dan niet via een leantraject, geïmplementeerd

3.5.1 % Afgerond

Het leantraject voor de omgevingstafel is voor 90% afgerond. De uitkomsten zijn verwerkt. Er is nu, omdat wij allemaal vanwege corona digitaal werken en fysiek bijeenkomen lastig is, behoefte om nog een proefcasus te voeren die geheel digitaal verloopt. Als een geschikte casus wordt gevonden dan zal dit verder worden opgepakt en uitgewerkt.

Het leantraject evenementen is voor 70% afgerond (ook hier wordt rekening gehouden met een coronavariant).

De inrichting van de overige processen loopt gelijk op met de inrichting van het zaakstelsel (zie paragraaf 3.4).

3.5.2 Planning

De inrichting van de omgevingstafel en het leantraject evenementen worden volgens planning uitgevoerd.

3.6 Samenwerking met Omgevingsdienst/Veiligheidsregio/GGD

Er wordt nog steeds gewerkt aan een zogenaamde menukaart waarbij de gemeenten de keuze hebben welke diensten en welke producten zij bij de GR-en af gaan nemen. De voortgang is traag, mede door corona waardoor de GR-en hun capaciteit niet in konden zetten op de implementatie Omgevingswet. In goed overleg worden nu werkgroepen ingericht om verschillende deelonderwerpen effectiever te kunnen voorbereiden en te implementeren in de keten. Wij hebben ons voor de meeste onderwerpen opgegeven om ofwel mee te denken, ofwel in de klankbordgroep te zitten.

Het gaat dan om de volgende onderwerpen:

- Kerninstrumenten Visie en Plan

- Bruidsschat
- Samenwerking bij vergunningen en projectbesluit/processen
- Omgevingstafel
- Digitale Samenwerking
- Toezicht en Handhaving
- Leges (en bedrijfsvoering)
- Toepasbare regels

Wanneer de prestatieafspraken worden herzien is op dit moment niet geheel duidelijk. Het is wel zaak dat hier duidelijkheid in komt. Hoewel het lijkt dat een jaar uitstel voldoende tijd geeft is niets minder waar. Er is veel te doen en het maken van afspraken zal ook de nodige inzet en tijd vereisen.

3.6.1 % Afgerond

 Er is niet aan te geven in hoeverre dit onderdeel op schema ligt of voor hoeveel procent er is afgerond. We zijn afhankelijk van de planning van de GR-en. Deze planning is niet voor alle onderdelen duidelijk. Er is voor het afsprakenkader nog geen bijeenkomst geweest.

3.6.2 Planning

 De samenwerking met de GR-en wordt aangestuurd vanuit de bestuursopdracht. Dit houdt in dat in overleg met de gemeenten, die opdrachtgever zijn, gezamenlijk de planning bepalen.

In de vorige voortgangsrapportage hebben wij u het volgende gemeld:

De resultaten van de bestuurlijke dialoog (periode jan-maart 2020) worden iedere organisatie vertaald naar de gewenste dienstverlening en organisatiewijze. Het vervolgproces bestaat dan uit de volgende stappen; - Verdere concretisering in samenwerkingsafspraken (maart 2020) - Pilots nieuwe dienstverlening: aanpassen organisatie & werkprocessen (jan- eind 2020) - Nieuwe dienstverlening gereed (eind 2020) - Start uitvoering per 1-1-2021 en evalueer afspraken.

Deze planning is achterhaald en er is nu nog niet duidelijk welke planning wel wordt gehanteerd.

3.7 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Naast de Omgevingswet zal gelijktijdig de Wkb in werking treden, ook voor deze wet geldt dus dat deze is uitgesteld tot 1 januari 2022. Nog steeds is de definitieve wetgeving niet duidelijk en was tot voor kort de benodigde documentatie (juridische positie, voorbeeldcontracten en gevolgen pilots) vanuit de VNG niet beschikbaar. Inmiddels is door de VNG onderzoek gedaan naar een eerste impactanalyse wat deze wet gaat betekenen voor de gemeente. Een van de aanbevelingen uit deze impactanalyse is dat om vooral proefprojecten te gaan doen. Wij zijn volop bezig om een proefproject te gaan doen met twee verschillende partijen. Omdat de kwaliteitsborgers nog niet gecertificeerd waren kon dat niet eerder opgepakt worden.

Binnen het onderwerp Strategische Personeels Planning wordt daar waar mogelijk rekening gehouden met de wijzigingen die de Wkb met zich meebrengt.

3.7.1 % Afgerond

 De contractvorming voor het voeren van de pilot zijn in gang gezet. Voor wat betreft de impactanalyse wordt een partij gezocht om deze uit te voeren. Voortgang is ongeveer 30%.

3.7.2 Planning

De voortgang van dit onderdeel verloopt volgens schema. Personele consequentie (kwaliteit/kwantiteit worden in beeld gebracht door middel van impactanalyses en het SPP)

3.8 Kennisontwikkeling

Na het afgeronde opleidingsplan in 2019 is nu gekozen voor een e-learning programma om de stof te herhalen. Deze e-learning loopt tot het eind van het jaar.

3.8.1 % Afgerond

50% afgerond.

3.8.2 Planning

De voortgang van dit onderdeel verloopt volgens planning.

3.9 SPP (strategische personeelsplanning)

De Omgevingswet en de Wkb zullen een verandering te weeg brengen in de rollen/functionies in het ruimtelijk domein. Dit geldt niet alleen voor de inhoudelijke kant van de functies, maar het geldt ook zeker voor de competenties die medewerkers moeten hebben. Om goed in kaart te brengen wat de impact zal zijn voor de organisatie is een SPP plan opgesteld.

3.9.1 % Afgerond

50% De beschrijving van de rollen is in een afrondende fase.

3.9.2 Planning

De voortgang van dit onderdeel loopt, mede door corona, iets achter op schema bijsturing is niet noodzakelijk.

3.10 Omgevingsvisie

Inmiddels is, na een intensief participatietraject, de waardenkaart in een afrondende fase en wordt toegewerkt naar het formuleren van speerpunten voor de omgevingsvisie. De raad wordt op verschillende momenten betrokken bij dit proces, o.a. door middel van een klankbordgroep.

3.10.1 % Afgerond

Voortgang 25%. De waardenkaart is in een afronde fase.

3.10.2 Planning

De voortgang van dit onderdeel loopt, mede door corona, iets achter op schema (vaststelling van versie 1.0 wordt voorzien in de zomer van 2021), bijsturing is niet noodzakelijk. In bijlage 1 vindt u de planning op hoofdlijnen aan.

4. Financiële status

De uitvoeringskosten voor de implementatie van de Omgevingswet, het opstellen van de omgevingsvisie en de omgevingsplannen passen binnen het beschikbaar gestelde budget. In de loop van 2021 krijgen we meer inzicht in de kosten die voortvloeien uit de keuzen die uw raad nog moet maken en de kosten die het gevolg zijn van de Wkb. De verwachting is dat de inkomsten van de leges teruglopen en dat we te maken zullen krijgen met frictiekosten. In de begroting zal in de risicoparagraaf een bedrag worden opgenomen. Wanneer er meer zicht is op de werkelijk te verwachten kosten zal u hiervan op de hoogte worden gebracht.

5. Risico's

Alle risico's die zijn aangegeven in het Plan van aanpak Omgevingswet / omgevingsplan / DSO/VTH (bijlage 1) zijn onverminderd van toepassing. Daarbij zijn het op tijd gereed zijn van het DSO (door het Rijk) en duidelijkheid over de Wkb risico's die grote impact kunnen hebben op het implementatietraject.

Intern is het voldoende beschikbaar zijn van capaciteit en de te stellen prioriteiten op bestuurlijk niveau een punt van continue aandacht. Het is niet zonder meer mogelijk om extra fte's in te vullen, enerzijds door de huidige arbeidsmarkt, anderzijds door de bezuinigingsopgave die door de raad is opgelegd. Daarnaast is nog niet volledig duidelijk welke capaciteit de RES en warmtetransitie vragen en wat dit betekent voor bijvoorbeeld de planning van het omgevingsplan.

6. Aanbevelingen

In bijlage 2 is een lijst opgenomen die de VNG regelmatig update. In deze lijst is aangegeven welke acties de gemeente minimaal moet ondernemen om op tijd klaar te zijn voor de Omgevingswet. Deze aanbevelingen worden zo veel als mogelijk opgevolgd. In de bijlage is in groen aangegeven hoe ver we zijn met de gestelde minimale acties. Verder wil ik u verwijzen naar de bijgevoegde TODO lijst raad bijlage 3.

In deze roadmap vindt u de belangrijkste activiteiten en besluitvorming tot aan inwerkingtreding van de Ow en Wkb.

7. Volgende stappen

Uitvoering VTH

Voor het uitvoeringsprogramma VTH onder de Omgevingswet wordt de komende maanden een start gemaakt met het opzetten van een Omgevingswetproof uitvoeringsprogramma. Hierover wordt u in de loop van volgend jaar separaat geïnformeerd.

Om het proces van initiatief tot aanvraag beter te laten verlopen wordt een leantraject gestart waarbij de verschillende adviestafels (strategientafel, omgevingstafel en beleidstafel) onderling op elkaar worden afgestemd en het proces verder wordt afgestemd op de wetgeving. In het zaakstelsel zullen ook de adviseurs van samenleving en ruimte (beleidsmedewerkers wonen, stedenbouw ed) worden toegevoegd, zodat de kwaliteit van de omgevingsdossiers gegarandeerd blijft.

Daarnaast zal worden gewerkt aan het maken van toepasbare regels en wordt in kaart gebracht wat verschillende keuzes (vergunningvrij / vergunningplichtig) voor impact hebben op de leges. Wat de Omgevingswet/Wkb betekent voor de verschillende rollen/functies binnen de organisatie wordt in kaart gebracht.

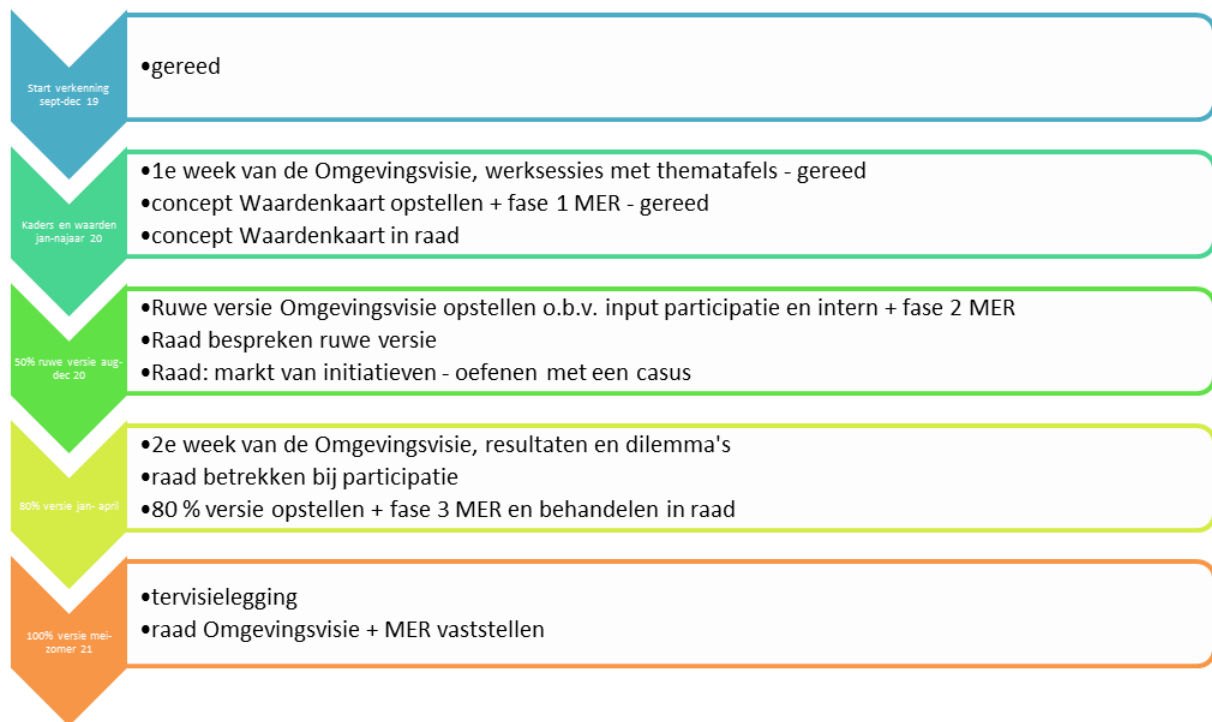
Omgevingsplan

De bruidschat maakt een overgang mogelijk om milieuregels – nu opgenomen in het Activiteitenbesluit – in het omgevingsplan op te nemen. Er wordt begonnen met een plan van aanpak en een inventarisatie hoe we hier mee omgaan.

Er wordt een begin gemaakt met de inventarisatie van de regels uit de verschillende verordeningen die in het omgevingsplan moeten worden opgenomen, Dit geldt onder meer voor de bomenverordening, de APV, de afvalstoffenverordening ed. Hiervoor werken wij ook samen met de kopgemeenten. Voor de actualisatie van de archeologische en culturele waarden is opdracht gegeven om deze gegevens verder geogerefererd te maken, zodat dit als kaartlaag met bijbehorende regelset kan worden opgenomen in het omgevingsplan.

Bijlagen

Bijlage 1 planning op hoofdlijnen omgevingsvisie

Minimale acties Omgevingswet voor gemeenten

Versie 3.0 / 20 februari 2020

Dit overzicht van minimale acties Omgevingswet laat zien wat gemeenten minimaal moeten regelen voor 1 januari 2022 om klaar te zijn voor de invoering van de Omgevingswet. We onderscheiden hierin de volgende categorieën:

1. Juridische eisen: dit zijn eisen die één op één terug te voeren zijn op verplichtingen in wet-en regelgeving;
2. Bedrijfsmatige eisen: deze zijn niet juridisch verplicht, maar worden wel vanuit bedrijfsmatige optiek noodzakelijk geacht voor het uitvoeren van de wet;
3. Adviezen: niet verplicht per 1-1-22, maar wel noodzakelijk voor het (op termijn) bereiken van de doelen van de Omgevingswet

De ordening van de minimale acties is gebaseerd op de beleidscyclus, waarbij vanuit de fase uitvoering is teruggewerkt naar de voorgaande fasen (achtereenvolgens beleidsdoorwerking, beleidsvorming, monitoring en evaluatie). Daaraan is een blokje 'strategie' en 'overig' toegevoegd. Een aantal van de eisen is ontleend aan de interbestuurlijke minimumlijst. Dit is bij de betreffende eisen aangegeven (namelijk 2, 3, 4, 5 en 14).

Algemene strategie

1. Ambities, strategie, aanpak en financiën bepaald

Advies

De gemeente heeft de ambities, strategie en aanpak voor de invoering van de Omgevingswet bepaald en de financiële consequenties in beeld gebracht.

De ambitie strategie en aanpak liggen vast in het eerder vastgestelde plan van aanpak. De meer inhoudelijke keuzes (vergunningvrij enz.) worden in de loop van dit jaar, volgens planning voorgelegd aan de raad. Daarbij worden, voorzover mogelijk, ook de financiële consequenties in beeld gebracht.

Gemeenten krijgen door de Omgevingswet meer bestuurlijke afwegingsruimte. Daarnaast liggen er keuzes hoe het instrumentarium van de Omgevingswet in te zetten en de wijze waarop en het tempo waarin de Omgevingswet wordt ingevoerd. Daarbij dienen de financiële consequenties van de Omgevingswet in beeld te worden gebracht. De VNG adviseert deze keuzes op korte termijn expliciet te maken, omdat ze gevolgen hebben voor het verdere traject. Geadviseerd wordt om daarbij ook een planning op te stellen voor de door de raad te nemen besluiten; een overzicht van noodzakelijke raadsbesluiten is opgenomen in de roadmap.

Aanvragen, meldingen & vergunningen

2. Kunnen ontvangen aanvragen en meldingen (juridisch)

Eis

Vergunningen en meldingen: Techniek:

Per 1-1-22 is het bevoegd gezag (en/of de uitvoeringsorganisatie) in staat om conform de daarvoor geldende standaard een aanvraag of melding (art. 14.1 Ob) vanuit de landelijke voorziening te ontvangen

(Deze eis is maakt als nummer 5.1 deel uit van de interbestuurlijke minimumlijst).

De inrichting en aansluiting van het zaakstelsel ligt op planning. Wij kunnen al aanvragen en meldingen via het DSO ontvangen en gegevens uitwisselen met andere bevoegde gezagen.

Voor de continuïteit van de dienstverlening moet de gemeente (en/of de uitvoeringsorganisatie) vanaf 1-1-22 aanvragen en meldingen vanuit DSO-LV kunnen ontvangen. Dit behelst ook aanvragen voor 'vooroverleg' of 'verkennen initiatief'; zie eis 8. DSO-LV biedt aanvragen en meldingen aan conform de STAM standaard. Dit is een ander koppelingsmechanisme dan bij het huidige Omgevingsloket Online. De gemeente dient de benodigde aanpassingen in de software te hebben gedaan. Daarnaast moeten zaakssystemen zijn ingericht conform Omgevingswet (zaaktypen en processen) en moeten deze overweg kunnen met het begrip milieubelastende activiteit (i.p.v. inrichting) en locatie.

3. Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht (juridisch)

Eis

Vergunningen en meldingen: Proces:

Per 1-1-22 is het bevoegd gezag (en/of de uitvoeringsorganisatie) voorbereid op de gewijzigde vergunningprocedure conform de eisen van de Omgevingswet. Hieronder valt het kunnen verwerken van een enkelvoudige en een meervoudige aanvraag.

(Deze eis is maakt als nummer 5.2 deel uit van de interbestuurlijke minimumlijst).

Digitaal wordt het zaakstelsel volgens planning hierop ingericht. Met de GR-en worden afspraken gemaakt over de processen, we zijn daarbij wel afhankelijk van de planning van de GR-en, maar geen wel door met de hoofdrichting van de processen.

De Omgevingswet stelt nieuwe eisen aan het proces van vergunningverlening. Belangrijke veranderingen zijn a) een verkorting van de beslistermijn voor de meeste aanvragen naar 8 weken, b) integraal besluit van meer sectoren dan nu. In bepaalde gevallen verandert het bevoegd gezag en/of adviesschap van andere bestuurslagen. De bekendmaking van de verleende vergunning vindt ook na 1-1-22 nog plaats via DROP¹. Gemeenten moeten processen en systemen aanpassen en hun medewerkers opleiden. Samenwerkingsafspraken met uitvoeringsorganisaties en ketenpartners moeten mogelijk worden bijgesteld (procesafspraken, taken bij meldings- en vergunningplicht, verkennen initiatief, toezicht en handhaving, adviestaken). Tenslotte moeten - als dit aan de orde is - de besluiten van de gemeenteraad inzake 'advies met instemming voor de raad' (bij de buitenplanse Omgevingsplanactiviteit) en 'verplichting tot participatie' in het proces worden verwerkt.

4. Kunnen beoordelen vergunningaanvragen

Eis

(juridisch) Vergunningen en meldingen: Beoordeling:

Per 1-1-22 is het bevoegde gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) in staat om aanvragen voor omgevingsvergunningen te beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet.

(Deze eis is maakt als nummer 5.3 deel uit van de interbestuurlijke minimumlijst).

De casemanagers hebben verschillende cursussen gevolgd en worden op het gebied van de milieuwetgeving continu opgeleid, hiermee wordt bereikt dat ten tijde van de inwerkingtreding van de Omgevingswet de beoordeling geen probleem zou moeten zijn.

De Omgevingswet brengt nieuwe juridische begrippen en kaders voor vergunningverlening. Er zijn twee grote wijzigingen in systematiek. In de milieuregelgeving wordt het begrip 'inrichting' losgelaten en komt het begrip activiteit daarvoor in de plaats. Bij een aanvraag moet beoordeeld worden welke activiteiten en regels in het besluit activiteiten leefomgeving van toepassing zijn. De tweede grote wijziging is het loskoppelen van de technische bouwactiviteit (regels in het besluit bouwwerken leefomgeving) van de ruimtelijk bouwactiviteit (regels in de bruidsschat). Daarnaast komen er nieuwe rekenregels en normen voor geluid en verschuiven er bodemtaken van de provincie naar de gemeente.

Bij gemeenten en uitvoeringsdiensten ligt een forse opgave om voor 2022 kennis en expertise op te bouwen over deze inhoudelijke wijzigingen. Juist in de overgangsfase is het daarbij heel belangrijk dat de gemeente zich een helder beeld verwerft *wélke* aanvragen gedaan op *wélk* moment moeten worden getoetst aan *wélk* regels (bij zowel vergunningverlening als handhaving)! Immers: er zijn gerelateerde wetten die (nog) niet overgaan in de Omgevingswet. Ook kunnen regels verhuizen als gevolg van de stelselwijziging (van regeling-niveau naar

AMvB of bruidsschat) Lokale verordeningen gaan stapsgewijs op in het nieuwe omgevingsplan, geheel of deels. Soms gelden daarbij de lokale aanvraagvereisten, soms zijn deze opgenomen in de bruidsschat, etc.

5. Kunnen aanleveren indieningsvereisten

Eis

(juridisch) Vergunningen en meldingen: Indieningsvereisten:

Per 1-1-22 stellen provincie, waterschap en gemeente de informatie beschikbaar die nodig is om een aanvraagformulier in de landelijke voorziening samen te stellen, waarin ook de door hen gestelde indieningsvereisten zijn meegenomen.

(Deze eis is maakt als nummer 5.4 deel uit van de interbestuurlijke minimumlijst).

Met de leverancier van ons zaakstelsel wordt een begin gemaakt om deze formulieren te gaan maken. Dit zal, voor veelvoorkomende aanvragen begin 2021 (of eerder als daar de capaciteit voor is) worden opgepakt.

De aanvraagformulieren in het DSO-LV zijn zogenaamde 'dynamische formulieren'. Deze formulieren worden opgebouwd met 'toepasbare regels', die gebaseerd zijn op de indieningsvereisten die zijn opgenomen in wet- en regelgeving. Als start wordt het DSO-LV gevuld

¹ De wijze waarop de kennisgeving voor de buitenplanse OPA in DSO-LV wordt getoond wordt nog nader uitgewerkt.

met de toepasbare regels (de aanvraagformulieren dus) die zijn gebaseerd op de bruidsschat. Daarna dienen gemeenten de gewenste wijzigingen hierin zelf aan te leveren aan DSO-LV volgens de voorschreven standaard (STTR). Gemeenten dienen daarom in 2020 de hiervoor benodigde kennis op te bouwen en systemen (of diensten) te verwerven. Ook zijn afspraken nodig met de omgevingsdiensten over hun rol bij het opstellen van de indieningsvereisten en (indien gewenst) toepasbare regels. Daarnaast is van belang dat gemeenten in 2020 vragenbomen opstellen voor die vergunningchecks en meldingen die niet worden geleverd met de bruidsschat, maar die ze nu wel in OLO hebben (behouden gelijkblijvend dienstenniveau).

6. Gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit ingesteld

Eis

(juridisch)

De gemeente heeft een commissie ingesteld die in ieder geval tot taak heeft te adviseren over de aanvragen van een omgevingsvergunning voor een Rijksmonument (gemeentelijke adviescommissie).

In Q3/Q4 2020 wordt onderzocht of de huidige commissie ruimtelijke kwaliteit kan worden ingezet/gecombineerd met deze taak.

Onder de Omgevingswet is een welstandscommissie (of een commissie ruimtelijke kwaliteit) alleen verplicht voor het toetsen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Rijksmonument. Ook andere adviesrollen kunnen bij de commissie belegd worden. Gemeenten moeten zich voor 1-1-22 beraden op de gewenste invulling en inrichting van deze commissie.

7. Vergunningverlening aangepast op de Wkb

Eis

(juridisch)

Per 1-1-2022 dient de gemeente de vergunningverlenings- en meldingsprocessen betreffende bouwactiviteiten te hebben aangepast aan de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb). Dit omvat de inrichting van processen, de legesverordening, de informatievoorziening, de afspraken met uitvoeringsdiensten en private partijen en juridische/inhoudelijke aspecten.

Zodra de wetgeving bekend is en nadat we proefprojecten hebben gedaan zal het proces worden aangepast. Dit zal in de loop van volgend jaar gebeuren bij de inrichting van het zaakstelsel.

Het proces voor vergunningverlening voor bouwwerken wordt in tweeën opgeknipt: de ruimtelijk component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid) loopt via de gemeente en de bouwtechnische component via een melding. Hiertoe wordt de papieren toets op het bouwplan vooraf vervangen door toetsing in de praktijk op het bouwwerk zoals gebouwd. De vergunninghouder wordt verplicht een onafhankelijke kwaliteitsborger in te schakelen die tijdens de bouw op conformiteit met de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit toetst en verklaart of de getoetste onderdelen aan de voorschriften voldoen. Dit wordt bij private partijen belegd. Dit alles vraagt een aanzienlijk aantal wijzigingen in processen, legesverordening, competenties en informatievoorziening die de gemeente in 2020 dient te implementeren.

8. Proces verkennen initiatief ingericht (bedrijfsmatig)

Eis

De gemeente heeft het proces 'verkennen initiatief' ingericht zodanig dat een volledig en betrouwbaar beeld wordt verkregen van het initiatief, van het draagvlak bij belanghebbenden en van de mogelijkheden van het bevoegd gezag om de benodigde vergunning(en) hiervoor te verlenen.

In aanvulling op de binnen de gemeente al gehanteerde werkwijze is een omgevingstafel ingericht.

Het proces 'verkennen initiatief' gaat vooraf aan het indienen van de definitieve vergunningaanvraag. Effectief inrichten van dit proces is noodzakelijk voor het kunnen halen van de 8- weken- termijn bij (complexe) vergunningaanvragen. Hierbij moeten alle betrokken stakeholders worden aangehaakt, mogelijkheden en alternatieven verkend, alle benodigde informatie verzameld en een betrouwbare inschatting van de haalbaarheid zijn gemaakt. De omgevingstafel is een door VNG geadviseerde en in de praktijk beproefde methode om hieraan invulling te geven.

9. Participatie bij initiatieven ingericht (bedrijfsmatig)

Eis

De gemeente heeft de minimaal noodzakelijke processen en werkwijzen voor participatie bij initiatieven ingericht.

Participatie bij initiatieven is alleen verplicht als het een buitenplanse omgevingsplan activiteit betreft en de raad heeft besloten dat bij dit type activiteit de participatieverplichting geldt. Het is niet verplicht zo'n besluit te nemen, maar dit draagt wel bij aan helderheid voor initiatiefnemers. Het nemen van het besluit kan vanaf 1-1-2022. Er wordt een sepeeraat participatieplan opgesteld. Dit plan zal niet alleen gelden in het kader van de Omgevingswet maar voor alle gemeentelijke ontwikkelingen. De uitkomsten van de planvorming zullen worden neergelegd in het omgevingsplan. En worden vastgelegd in de processen via het zaakstelsel. Verwachting is dat dit in de loop van 2021 kan.

Participatie is één van de belangrijke aspecten van de Omgevingswet en kan op veel ambitieniveaus vorm krijgen. Participatie is niet verplicht bij omgevingsvergunningen (behoudens de

door de raad aan te wijzen buitenplanse omgevingsplanactiviteiten) en kent geen vormvereisten. De gemeente dient enkele belangrijke zaken, zoals benoemd in de roadmap, te regelen voor 2022.

NB: uit de motie Nooren (11 februari 2020) vloeit voort dat gemeenten, liefst voor

inwerkingtreding van de Omgevingswet, participatiebeleid moeten vaststellen. Daarin wordt vastgelegd hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen daarbij gelden.

10. Kunnen opstellen en aanleveren vragenbomen vergunningcheck

Advies

De gemeente is in staat om toepasbare regels voor de vergunningcheck op te stellen en aan te leveren aan DSO-LV, conform de daarvoor geldende standaard; Per 1-1-22 tenminste voor die activiteiten waarvoor het uitvoeren van een vergunningcheck nu ook al mogelijk is (gelijkblijvend dienstverleningsniveau).

Begin 2020 zijn door verschillende medewerkers in regionaal verband cursussen gevolgd voor het maken van toepasbare regels. Dit zal verder in regionaal verband worden opgepakt.

Met de vergunningcheck kunnen burgers en bedrijven eenvoudig checken of een vergunning nodig is, in eerste instantie voor topactiviteiten. Het aanbieden van een vergunningcheck per 1-1-22 is geen juridische verplichting. Het behouden van het huidige dienstverleningsniveau is wel bestuurlijk overeengekomen. Dit betekent dat vragenbomen moeten worden gemaakt voor alle activiteiten waarvoor nu in het OLO een vragenboom bestaat. Een deel van deze vragenbomen wordt meegeleverd met de bruidsschat en valt daarna onder gemeentelijk beheer. Een klein deel moet door de gemeente zelf opgesteld worden.

11. Snelle dienstverlening voor topactiviteiten ingericht

Advies

De gemeente heeft processen voor snelle en simpele dienstverlening ingericht voor eenvoudige topactiviteiten (zoals eenvoudige verbouwingen in en om het huis, t.w. dakkapel, uitbouw, kappen etc.).

Dit is onderdeel van het continue verbeterproces en wordt, waar mogelijk, nu al uitgevoerd (flitsvergunningen)

De Omgevingswet heeft onder andere ten doel het verbeteren van de dienstverlening. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar veel uitgevoerde (vaak kleine) initiatieven, vooral worden ondernomen door burgers en MKB. De wet biedt kansen om dergelijke initiatieven vergunningvrij te maken (via Algemene Regels) en daar waar vergunningen nodig blijven is het de uitdaging om de processen zo snel en simpel mogelijk in te richten. De 'snelserviceformule' biedt een concrete aanpak om deze doelstelling vorm te geven.

Toezicht en handhaving

12. Toezicht en Handhaving ingericht (juridisch)

Eis

De gemeente heeft toezicht en handhaving afgestemd op de bedoelingen en eisen van de Omgevingswet, in samenwerking met uitvoeringsorganisaties en andere bevoegd gezagen.

We gaan in Q4 beginnen met het opstellen van het uitvoeringsbeleid VTH onder de Omgevingswet. Er vindt op dit moment al overleg plaats met de GR-en waar toezicht en handhaving een onderdeel van is. De processen zullen in het nieuwe zaakstelsel worden meegenomen. Toezicht en handhaving spelen een rol bij het opstellen van het omgevingsplan.

De Omgevingswet heeft op uiteenlopende wijzen consequenties voor toezicht en handhaving. Zo is er vaker sprake van algemene regels en zorgplichten. Zorgplichten kunnen zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk worden gehandhaafd. Een overtreding van een gedoogplicht is onder de Omgevingswet strafbaar te stellen. De mogelijkheden voor de bestuurlijke boete zijn uitgebreid.

Prioriteringsbeleid mag een formele reden zijn om niet te handhaven en tenslotte kunnen bevoegdheden worden overgedragen aan een ander bestuursorgaan. Deze veranderingen

zullen deels effect hebben vanaf 1-1-22 – als gevolg van de wet, AMVB's en Regeling – en deels in de jaren daarna door nieuwe (typen van) regels in de omgevingsverordening en het omgevingsplan. Dit vraagt aanpassingen van organisatie, processen en systemen, in samenwerking met uitvoeringsorganisaties en andere bevoegd gezagen. De gemeente moet zich hier in 2020 een beeld van vormen.

13. Toezicht en handhaving aangepast aan de Wkb (juridisch)

Eis

Per 1-1-2022 dient de gemeente de toezichts- en handhavingprocessen bij bouwactiviteiten te hebben aangepast aan de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb). Dit omvat de inrichting van processen,

Zodra de wetgeving bekend is en nadat we proefprojecten hebben gedaan zal het proces worden aangepast. Dit zal in de loop van volgend jaar gebeuren bij de inrichting van het zaakstelsel.

de informatievoorziening, de afspraken met uitvoeringsdiensten en private partijen en juridische/inhoudelijke aspecten.

De Wet kwaliteitsborging betekent een groot aantal veranderingen bij toezicht en handhaving inzake bouwactiviteiten. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het toezicht op de bestaande bouw en omgevingsveiligheid en blijft het bevoegd gezag. Bouwtoezicht voor categorie 1 bouwwerken wordt echter primair belegd bij private kwaliteitsborgers. De toets op het bouwplan vooraf wordt vervangen door toetsing op het bouwwerk zoals gebouwd. De gemeente toetst niet meer inhoudelijk aan bouwtechnische voorschriften, maar controleert of de opdrachtgever werkt met een toegelaten, geschikt instrument en een onafhankelijke kwaliteitsborger. De Wkb voert daarbij ook verschillende aanpassingen door in het Burgerlijk Wetboek om de positie van de opdrachtgever te versterken. Dit alles vraagt een aanzienlijk aantal wijzigingen in processen, competenties en informatievoorziening die de gemeente in 2020 dient te implementeren.

Planvorming

14. Kunnen wijzigingen omgevingsplan (juridisch)

Eis

Als een gemeente een omgevingsplan wil wijzigen, dan stelt de gemeente deze wijziging per 1-1-22 vast conform de eisen van de Omgevingswet. Het gewijzigde deel van het plan voldoet aan de provinciale instructieregels en aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De wijziging wordt met behulp van de geldende standaard ontsloten via DSO-LV.

(Deze eis is maakt als nummer 4 deel uit van de interbestuurlijke minimumlijst).

Het traject voor de aansluiting op DSO en het kunnen wijzigingen volgens de nieuwe standaarden ligt op planning. Medewerkers zijn hiervoor ook al voldoende opgeleid.

Gemeenten beschikken op 1-1-22 over een tijdelijk omgevingsplan van rechtswege. Het wijzigen hiervan moet volgens de regels van de Omgevingswet. Dit betekent dat wijzigingen moeten voldoen aan de instructieregels van rijk en provincie, maar ook aan andere kaders vanuit wet- en regelgeving. Denk aan: wat mag in het omgevingsplan, welke omgevingswaarden mag de gemeente zelf stellen, waar is maatwerk op rijksregels mogelijk etc. Bij het maken van een omgevingsplan nieuwe stijl krijgen gemeenten te maken met een aantal beleidsvernieuwingen rond met name geluid. Zo zullen de huidige geluidproductieplafonds van (spoor)wegen en gezoneerde industrieterrein in omgevingswaarden in het omgevingsplan moeten worden opgenomen en zijn de rekenregels aangepast. Ook de systematiek voor externe veiligheid verandert: in het nieuwe omgevingsplan komen zogenaamde aandachtsgebieden. De wijzigingsbesluiten (en de daaraan voorafgaande voorbereidingsbesluiten) moeten volgens de nieuwe standaard (STOP/TP) aan de LVBB (en daarmee indirect aan DSO-LV) worden aangeboden. Dit vraagt

15. Kunnen werken met tijdelijk omgevingsplan (bedrijfsmatig)

Eis

Per 1-1-22 is de gemeente in staat om te kunnen werken met het tijdelijk omgevingsplan (van rechtswege). De gemeente heeft zich hiervoor verdiept in de bruidsschat, het overgangsrecht en de wijze waarop het tijdelijk omgevingsplan geraadpleegd kan worden in het DSO-LV. Daarnaast heeft de gemeente de bestaande 'planvoorraad' opgeschoond en – voor zover nodig geacht – de oude bestemmingsplannen geactualiseerd in ruimtelijkeplannen.nl.

Het opschonen is vorig jaar al afgerond. De harmonisatie/actualisatie vindt op dit moment plaats.

Elke gemeente krijgt van rechtswege het tijdelijk omgevingsplan: de verzamelde bestaande ruimtelijke plannen aangevuld met de bruidsschat - regels die van het Rijk overgaan naar gemeenten. Om hiermee goed te kunnen werken moet de gemeente de inhoud van de bruidsschat doornemen en oefenen met het nieuwe omgevingsloket, waarin de bruidsschat en ruimtelijke plannen naast elkaar getoond worden. Gemeenten kunnen de bruidsschat nog even ongemoeid laten, maar kunnen ook besluiten om die, vanaf 1-1-22, te vervangen door eigen regels in het nieuwe omgevingsplan. Het advies is om daar in 2020 over na te denken. Daarnaast raden we aan om voor 2022 de bestemmingsplannen 'op te schonen'.

16. Plan(ning) gemaakt voor een nieuw omgevingsplan

Advies

De gemeente heeft keuzen gemaakt over de uitgangspunten, structuur en insteek van het nieuwe omgevingsplan. Daarbij is ook bepaald in welke stappen en in welk tempo het nieuwe omgevingsplan wordt opgesteld. Eén en ander in lijn met de kaders vanuit rijks- en provinciale regelgeving en vastgelegd in een met de raad afgestemd plan van aanpak.

Het plan van aanpak is door uw raad in 2019 vastgesteld.

De gemeente heeft tot 1-1-2029 de tijd om het tijdelijke omgevingsplan om te vormen tot een omgevingsplan dat voldoet aan de bedoeling van de Omgevingswet. Dit is in de meeste gemeenten een proces van jaren. Daarom is het verstandig om nu te beginnen met oriënterende en voorbereidende stappen. Relevant hierbij is dat wanneer het langer duurt om te komen tot het nieuwe omgevingsplan dit tot gevolg heeft dat een langere periode het oude regime (tijdelijk omgevingsplan) en nieuwe regime (nieuw omgevingsplan) naast elkaar bestaan, hetgeen de lijnorganisatie belast. Daarom wordt geadviseerd in het plan te sturen op een zo kort mogelijke periode voor het opstellen van het nieuwe omgevingsplan. Het is daarnaast van belang om de kaders vanuit rijksregelgeving en de provinciale verordening goed te bestuderen; provinciale instructieregels kunnen bijvoorbeeld betekenen dat sommige onderdelen van het omgevingsplan al (ruim)voor 2029 vastgesteld moeten zijn (denk aan klimaatadaptatie, energietransitie etc.).

Programma('s)

17. Programma luchtkwaliteit vastgesteld (juridisch)

Eis

Per 1-1-22 beschikken die gemeenten die daartoe verplicht zijn over een vastgesteld programma luchtkwaliteit.

Niet van toepassing op de gemeente Schagen

In het Besluit kwaliteit leefomgeving is een omgevingsnorm voor luchtkwaliteit opgenomen. Gemeenten waar deze norm overschreden wordt, moeten per 1-1-22 een vastgesteld programma luchtkwaliteit hebben.

De gemeente heeft haar programma('s) vastgesteld en (zodra mogelijk) gepubliceerd via DSO-LV.

Op dit moment hebben we nog geen programma's. Vanuit de warmtetransitie wordt het opstellen van een programma en het vastleggen van de keuze van de warmtevoorziening per wijk in het omgevingsplan verplicht. Dit zal plaatsvinden na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Zodra de keuzes beschikbaar zijn zal wel een aanvang moeten worden genomen met het voorbereiden van de planvorming, het omgevingsplan wordt vanwege het warmtetransitieplan plan-Mer plichtig en een dergelijke procedure kost de nodige tijd (en geld). De keuze kan worden gemaakt om aan bepaalde richtinggevendende keuzen die worden gemaakt in de omgevingsvisie een programma te koppelen. Ook hier geldt dat zodra deze keuze wordt gemaakt de consequenties in beeld moeten worden gebracht voor de monitoring/kosten en de regels die moeten worden opgenomen in het omgevingsplan.

Het programma is een belangrijk kerninstrument dat een rol vervult als verbindend instrument tussen omgevingsvisie en het omgevingsplan. De VNG adviseert om tijdig kennis op te bouwen over dit kerninstrument, aangezien de wijze waarop de gemeente het programma in wil zetten van invloed is op het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

Omgevingsvisie

19. Omgevingsvisie in voorbereiding

Advies

De gemeente heeft wezenlijke stappen gezet in het formuleren van een integrale omgevingsvisie zoals bedoeld in de Omgevingswet, en heeft besloten of zij gebruik maakt van de gelijkstellingsbepaling, welke regelt dat een voor 1-1-22 vastgestelde omgevingsvisie ook na '21 blijft gelden als omgevingsvisie

De omgevingsvisie wordt opgesteld en zal naar verwachting volgens planning in 2021 worden vastgesteld.

De verplichting om een gebiedsdekkende omgevingsvisie te hebben geldt vanaf 1-1-24. De doorlooptijd voor het opstellen van een omgevingsvisie en de besluitvorming is echter vaak lang. Daarom is het zinvol om hiermee nu te beginnen. De gemeente kan op deze wijze leren hoe zij het instrument omgevingsvisie wil inzetten en bovendien helpt duidelijkheid over de omgevingsvisie bij het opstellen van het omgevingsplan. Indien een gemeente voor 2022 reeds beschikt over een omgevingsvisie kan ze gebruik maken van de zogenaamde 'gelijkstellingsbepaling'. In dat geval geldt een omgevingsvisie die is vastgesteld voor 2022 daarna ook als een omgevingsvisie. Indien een gemeente na 1-1-22 een omgevingsvisie vaststelt, dient deze bekendgemaakt en beschikbaar gesteld te worden via de LVBB.

Monitoring en evaluatie

20. Monitoring en evaluatie ingericht

Advies

De gemeente heeft monitoring & evaluatie afgestemd op de bedoelingen en eisen van de Omgevingswet.

Evaluatie en monitoring zal worden vastgelegd in de nieuwe werkprocessen en het uitvoeringsprogramma (afgestemd met de andere bevoegde gezagen). Voor de omgevingsvisie zal via de beleidscycli monitoring en evaluatie plaatsvinden. De uitkomsten zullen al dan niet leiden tot aanpassing van de regelgeving in het omgevingsplan.

De Omgevingswet heeft op uiteenlopende wijzen consequenties voor monitoring. Deels per 1-1-22 als gevolg van wet- en regelgeving op landelijk niveau en deels (in toenemende mate) in

de jaren daarna door nieuwe (typen van) regels in de omgevingsverordening en het omgevingsplan. Dit vraagt aanpassingen van organisatie, processen en systemen in samenwerking met uitvoeringsorganisaties en andere bevoegd gezagen. In het bijzonder dient hierbij - vanuit het aanvullingsspoor geluid – aandacht te zijn voor monitoring van geluid: dit moet structureel en fijnmaziger worden ingericht. Er komen daarnaast nieuwe normen en meetwaarden (dit betekent anders meten). Bij gebiedsontwikkeling wordt een preventieve geluidstoets verplicht. Tevens komt er de verplichting geluidsbelastingkaarten te bepalen, gekoppeld het omgevingsplan. Deze moeten landelijk worden ontsloten via de Cvvg, naar verwachting per 2023.

Overig

21. Kunnen uitvoeren gedecentraliseerde bodemtaken (juridisch)

Eis

Per 1-1-22 heeft de gemeente afspraken gemaakt over de overdracht van bodemtaken, de regels en de bijbehorende middelen vanuit de provincie en is in staat om de overgedragen taken uit te (laten) voeren.

De gemeente doet mee aan het programma warme overdracht bodemtaken. Dit zal de komende tijd verder uitgewerkt worden en verankerd in de processen.

Als gevolg van de aanvullingswet bodem gaat een aantal bodemtaken over van de provincie naar de gemeente. (29 gemeenten voeren deze taken nu al uit). Dit betreft onder meer onderzoek en regelgeving van bodemsanering. De gemeente dient afspraken te maken met de provincie over de overdracht van deze taken en de bijbehorende middelen en zich voor te bereiden op de uitvoering ervan. Hierin dienen ook de betreffende uitvoeringsorganisaties te worden betrokken.

22. Kunnen toepassen procedures en regels voorkeursrecht en onteigenen (juridisch)

Eis

Per 1-1-22 kan de gemeente de procedurele wijzigingen van het voorkeursrecht toepassen, zoals beschreven in de aanvullingswet grondeigendom.

De betrokken medewerkers krijgen een opleiding in 2021

Als een gemeente vanaf 1-1-22 een voorkeursrecht wil vestigen moeten procedurele en juridische wijzigingen zijn doorgevoerd. Dit betreft onder meer de van toepassing zijnde grondslagen, termijnen, etc. Hetzelfde geldt voor onteigeningen. Beide wijzigingen maken deel uit van de Aanvullingswet grondeigendom. Deze nieuwe regels moeten worden toegepast vanaf 1-1-22; de gemeente moet zich daarop in 2020 voorbereiden.

23. Kunnen toepassen procedures en regels kostenverhaal (bedrijfsmatig)

Eis

Per 1-1-22 heeft de gemeente de procedures en (reken)methoden voor kostenverhaal geïmplementeerd, zoals beschreven in de aanvullingswet grondeigendom.

De betrokken medewerkers krijgen een opleiding in 2021

De Omgevingswet (aanvullingswet grondeigendom) betekent aanzienlijke wijzigingen voor kostenverhaal. Dit wordt gekoppeld aan nieuwe instrumenten. Daarnaast veranderen de grondslagen, de kostensoortentabel en de procedurele vereisten en termijnen. Zeer belangrijk is tenslotte dat verandert welke kosten de gemeente kan verhalen. De nieuwe regels moeten worden toegepast vanaf 1-1-22; de gemeente moet zich daarop in 2020 voorbereiden. Ook is het verstandig om bij trajecten die nu in voorbereiding zijn te kiezen of de gemeente kostenverhaal wil inzetten onder het oude regime of juist onder het nieuwe.

24. Legesmodel, mandaatregelingen en verordening planschade aangepast (bedrijfsmatig)

Eis

De gemeente heeft haar legesmodel, de mandaatregelingen en de procedureverordening planschade aangepast op de situatie per 1-1-22.

Dit wordt het komende komende half jaar opgestart. Er is een samenloop met de Wkb.

Aanpassingen door de stelselwijziging per 1-1-22 moeten in het legesmodel worden verwerkt. (Dit is een reguliere periodieke activiteit voor het team dat de legesverordening beheert.) Hierbij moet in ieder geval worden gekeken naar de milieubelastende activiteit, het bijbehorend bouwwerk, brandveilig gebruik, de gevolgen van de Wkb en (in een latere fase) de gevolgen van al dan niet dereguleren. Ook de mandaatregelingen dienen te worden aangepast, zoals dit algemeen gebruikelijk is bij de invoering van nieuwe wetgeving. Tenslotte moet worden gezien of en hoe de procedureverordening planschade wordt geactualiseerd ('nadeelcompensatie' onder de Omgevingswet).

25. Financiële arrangementen met uitvoeringsdiensten herzien

Eis

(bedrijfsmatig) De gemeente heeft de financiële arrangementen met haar uitvoeringsdiensten herzien.

Voorzien was dat hierover in maart afspraken zouden worden gemaakt. Vanwege corona is de planning bij de uitvoeringsdiensten opgeschoven. Wij hebben op dit moment geen zicht op de planning van de diensten.

Het takenpakket van uitvoeringsdiensten verandert in veel gevallen per 1-1-22. De dienstverleningsovereenkomsten, samenwerkingsafspraken en financiële arrangementen met de uitvoeringsdiensten moeten hierop voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn aangepast. Belangrijke aandachts- en bespreekpunten in dit kader zijn o.a.:

- Herintroductie van de milieuleges (misschien gaat de OD die heffen namens de gemeente);
- Wijzigingen omtrent de kleine bouw (gevolgklasse 0: deregulering, gevolgklasse 1 naar de Wkb);
- Wijzigingen in vermindering van gebruiksvergunningen / meldingen / informatieplicht, ook omtrent brandveiligheid;
- Wijzigingen in het basistakenpakket;
- Wijzigingen op basis van beleidskeuzes van de gemeente (ambities aangaande dienstverlening, deregulering, of juist lokaal maatwerk, bijvoorbeeld vanuit de bruidsschat)

26. Verstrekken informatie over de Omgevingswet

Eis

(bedrijfsmatig)

De gemeente (en uitvoeringsorganisatie) kan burgers en bedrijven voorzien van correcte en begrijpelijke informatie over de Omgevingswet.

Vanaf januari 2020 wordt er via de website van de gemeente informatie gegeven over de verschillende aspecten van de Omgevingswet. Deze site wordt steeds uitgebreid en actueel gehouden. (www.schagen/omgevingswet). In overleg met de gebiedscoördinatoren en communicatie wordt gekeken aan welke informatie behoefte is en hoe we verdere informatie kunnen verstrekken.

Voorafgaand aan de invoering van de wet dienen burgers en bedrijven te worden geïnformeerd over de aanstaande wijzigingen. Gemeenten hebben hierin taken, aanvullend aan een geplande campagne van het Rijk. Daarnaast verstrekken gemeenten (en hun uitvoeringsorganisaties) via uiteenlopende kanalen informatie aan burgers en bedrijven over de procedures verbonden aan de wet, over de eisen die wet- en regelgeving stellen aan initiatieven, etc. Dit gebeurt zowel door middel van algemene voorlichting als in reactie op vragen. Alle communicatie uitingen (website, brochures, formulieren, standaardbrieven etc.) dienen per 1-1-22 te zijn aangepast.

27. Veranderopgave na 2022 bepaald

Advies

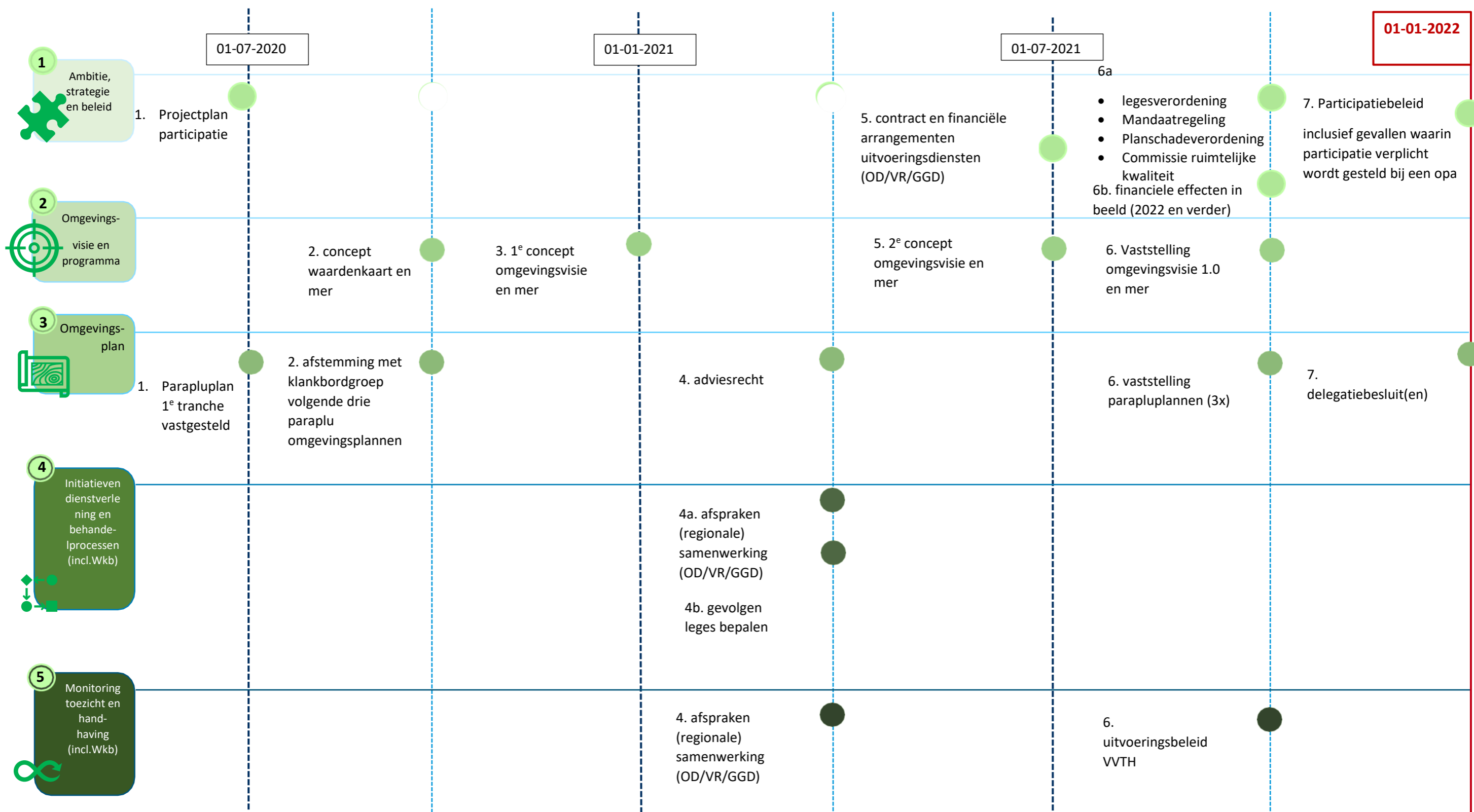

Gemeentebestuur, management en 'uitvoering' hebben een beeld van de verdere veranderopgave die voortvloeit uit de bedoeling van de wet en hebben op basis daarvan een aanpak gedefinieerd om de organisatie verder te laten groeien in de wijze waarop de Omgevingswet wordt uitgevoerd.

Er is een SPP worden opgesteld waarin de rollen en de daarbij behorende competenties zijn beschreven en de veranderopgave voor het huidige personeel in beeld worden gebracht. Daarnaast wordt organisatiebreed (los van de Omgevingswet) ingezet op een ontwikkeltraject, waarbij eigen leiderschap en hostmanship vooralsnog de nadruk hebben. Deze ontwikkeling komt geheel overeen met de benodigde organisatieontwikkeling.

Voor het bereiken van onderliggende doelstellingen van de Omgevingswet is meer nodig dan invulling geven aan de minimumeisen. De gewenste ontwikkeling vraagt niet alleen het 'technisch' aanpassen van regels, processen en werkwijzen, maar (vooral) om een verdergaande ontwikkeling van o.a. cultuur, vaardigheden, gedrag, gedeelde waarden. Het is van belang dat gemeenten de verdere organisatieontwikkeling vormgeeft en/of faciliteert. Deze ontwikkeling vraagt duurzaam aandacht tot 2029 (en wellicht daarna)

Bijlage 3 TODO raad tot 2022 (roadmap)

Toelichting 1: ambitie strategie en beleid

Nummer	besluit	Toelichting
1.1	Projectplan participatiebeleid	De gemeenteraad is ingelicht over het op te stellen participatiebeleid. Dit beleid is breder dan de reikwijdte van de Omgevingswet.
1.5	contract en financiële arrangementen uitvoeringsdiensten (OD/VR/GGD)	Gemeenten leggen afspraken met de omgevingsdiensten formeel (bestuurlijk) vast en bekrachtigen deze afspraken in een overeenkomst.
1.6a	<ul style="list-style-type: none"> • legesverordening • Mandaatregeling • Planschadeverordening • Commissie ruimtelijke kwaliteit 	Een aangepaste legesverordening, waarin gevolgen van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen zijn meegenomen, wordt door de Gemeenteraad voor inwerkingtreding van de wet vastgesteld. Ook een nieuwe of aangepaste planschadeverordening (nadeelcompensatie geheten onder de omgevingswet) en de mandaatregeling worden vastgesteld. Tenslotte worden ook opdracht en invulling van de commissie ruimtelijke kwaliteit vastgesteld.
1.6b	financiële effecten in beeld (2022 en verder)	Onderdeel van het reguliere begrotingsproces: Op basis van de gemaakte keuzes in beleidsambities en inrichtingsaanpak ingeschat of doorgerekend hebben wat de financiële impact op de lokale organisatie zal zijn voor de komende jaren: onder andere personele gevolgen, andere kosten (bijv. ICT, uitvoeringsdiensten), ontwikkelingen in de leges, wijzigingen in uitkering gemeentefonds.
1.7	Participatiebeleid inclusief gevallen waarin participatie verplicht wordt gesteld bij een opa	Zie bij 1.1

Toelichting 2: Omgevingsvisie en programma

Nummer	besluit	Toelichting
Alle nummers	Komen tot vastgestelde omgevingsvisie en bijbehorende mer	De gemeente heeft een integrale omgevingsvisie zoals bedoeld in de Omgevingswet, en heeft besloten of zij gebruik maakt van de gelijkstellingsbepaling, welke regelt dat een voor 1-1-22 vastgestelde omgevingsvisie ook na '21 blijft gelden als omgevingsvisie. (De verplichting om een gebiedsdekkende omgevingsvisie te hebben geldt vanaf 1-1-24)

Toelichting 3: Omgevingsplan

Nummer	besluit	Toelichting
3.1	Parapluplan 1e tranche	De gemeenteraad heeft een besluit genomen over de wijze waarop het omgevingsplan wordt ontwikkeld. Het plan wordt onder de Crisis- en herstelwet opgebouwd door verschillende parapluplannen te maken die elkaar steeds aanvullen. Hierbij wordt, in overleg met de raad, steeds meer thema's opgenomen die uiteindelijk resulteren in een omgevingsplan.
3.2	Afstemming raad via klankbordgroep	Het komende jaar zullen drie parapluplannen onder de Chw in procedure worden gebracht. Met de klankbordgroep dan de raad wordt de inhoud en vorm besproken en wordt om input gevraagd.
3.4	Adviesrecht	Delegatie bij nieuwe ontwikkelingen in lijn met bestaande categorie-indeling bij de verklaring van geen bedenkingen. Waarbij de raad het recht voorbehoud om advies te geven aan het college.
3.6	Vaststellen parapluplannen	Na een participatietraject (waar de raad intensief bij wordt betrokken) worden 3 plannen vastgesteld. Daarmee heeft de Gemeente bij inwerkingtreding een gebiedsdekkend omgevingsplan.
3.7	Delegatiebesluit	Na inwerkingtreding van de Omgevingswet voor de volgende gevallen een delegatiebesluit nemen: 1. Delegatie van het vertalen van verleende omgevingsvergunningen in afwijking van het omgevingsplan 2. Delegatie van het vertalen van beleidsregels van raad en college in het omgevingsplan 3. Delegatie bij nieuwe ontwikkelingen in lijn met bestaande categorie-indeling bij de verklaring van geen bedenkingen (al gedaan onder 3.4). 4. Bij vaststelling van de omgevingsvisie specifiek aandacht besteden aan de mogelijkheid om delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college, 5. Voorbereidingsbesluit delegeren

Toelichting 4: Initiatieven dienstverlening en behandelprocessen (incl.Wkb)Omgevingsplan

Nummer	besluit	Toelichting
4.a	afspraken (regionale) samenwerking (OD/VR/GGD)	Samenwerkingsafspraken in regionaal verband zijn gemaakt met rijkspartijen, provincie, waterschap(-pen), omgevingsdienst en veiligheidsregio. Het gaat dan o.a. over betrokkenheid bij het omgevingsoverleg, het samenwerken aan toepasbare regels en vergunningaanvragen en de taken die bij de OD worden belegd.
4.b	gevolgen leges bepalen	Nu de wetgeving vaststaat kunnen de gevolgen voor leges worden bepaald. De gemeente kan de consequenties hiervan meenemen in de voorjaarsnota.

Toelichting 5: Monitoring toezicht en handhaving (incl.Wkb)

Nummer	besluit	Toelichting
5.4	afspraken (regionale) samenwerking (OD/VR/GGD)	Samenwerkingsafspraken in regionaal verband zijn gemaakt met rijkspartijen, provincie, waterschap(-pen), omgevingsdienst en veiligheidsregio. Het gaat dan o.a. over betrokkenheid bij het omgevingsoverleg, het samenwerken aan toepasbare regels en vergunningaanvragen en de taken die bij de OD worden belegd.
5.6	uitvoeringsbeleid VVTH	De processen en speerpunten voor het integrale uitvoeringsbeleid liggen vast. Monitoring en evt. bijsturing maakt hier onderdeel van uit.